

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 9P/26/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5721200523
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Majcher
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2021:5721200523.2

Uznesenie

Okresný súd Martin vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: V. J., narodená XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov, matky: F. P. J., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom L. X, a otca: X. Q. J., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom L. A. XX, v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje neodkladné opatrenie v tomto znení:

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou V. každý párný týždeň v kalendárnom roku od piatku od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod., kedy si ju prevezme od matky v mieste jej bydliska a po ukončení styku ju matke v mieste jej bydliska odovzdá.

Matka je povinná maloletú V. na stretnutie s otcom pripraviť.

Neodkladné opatrenie platí na čas do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 19P/67/2020.

odôvodnenie:

1. Otec dňa XX.XX.XXXX podal na tunajší súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenie na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Svoj návrh odôvodnil tým, že s matkou maloletej sú súčasnosti v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode. Konanie sa vedie pod sp. zn. 19P/67/2020. S manželkou žili v harmonickom manželstve zhruba do leta 2019, kedy manželka nadviazala známosť s iným mužom. V tom čase o tomto vzťahu nevedel, zaznamenal len určité zmeny v správaní manželky. Následne zistil, že manželka má vážny vzťah s iným mužom, s ktorým sa stretáva. Aj keď sa snažil manželku presvedčiť kvôli deťom na zachovaní rodiny, vo februári minulého roka odišla z vlastného rozhodnutia zo spoločnej domácnosti a vzala so sebou aj maloletú V.. Odvtedy bývajú oddelene, on v rodinnom dome spolu s dvoma synmi a manželka u svojich rodičov, momentálne v prenajatom byte v F. spolu s dcérou. Napriek tomu, že manželka podala vzápätí návrh na rozvod manželstva, stále dúfal, že sa im podarí manželstvo zachrániť. Dnes sú už ich vzťahy natoľko zhoršené, že táto alternatíva vôbec neprichádza do úvahy. Pokiaľ ide o maloleté deti, aj v priebehu konania vedeného pod sp. zn. 19P/26/2021, predpokladal, že sa dokážu dohodnúť o starostlivosti o deti, najmä, že sa bude dať nastaviť režim stretávania s deťmi na základe ich vzájomnej dohody tak, aby fungoval aj pred rozhodnutím súdu v merite veci. Tak tomu bolo po prvom pojednávaní v júni 2020, kedy mal byť režim stretávania s deťmi nastavený v súčinnosti s ÚPSVaR, ako aj následne po pojednávaní v októbri 2020, kedy sa ako rodičia dohodli na režime stretávania s deťmi, ktorý mal byť realizovaný následne v priebehu najbližších týždňov. Ani v jednom prípade sa tak nestalo a stretávanie s deťmi sa nerealizuje.

Po pojednávaní v októbri 2020 synov odviezol v dohodnutom termíne k matke, hoci k nej vôbec nechceli ísť. Starší syn E., takmer dospelý, má svoj vyhranený názor na situáciu a na dôvody rozpadu ich rodiny. S matkou sa odmieta stretávať, nie je možné ho presvedčiť. S matkou sa odmieta stretávať aj mladší syn T.. Ten vníma okolnosti rozchodu pomerne intenzívne, jeho postoj k stretávaniu s matkou do veľkej miery kopíruje správanie svojho brata. Uvedené stretnutie s matkou trvalo cca 20 minút, deti odmietli

stráviť s matkou celý čas tak, ako bolo dohodnuté. Na druhej strane nasledujúci týždeň, keď mala byť u nich V., matka ju ani neprivedla, ani neuviedla dôvod prečo neprišli, na jeho otázky neodpovedala a úplne ho v tomto smere odignorovala. Myslí si, že matka odmieta dcéru priviezt' opakovane ako určitú formu „odplaty“ za to, že staršie deti k nej nechcú ísť. Otec sa pokúša synom vysvetliť situáciu, ale buď sa o stretávaní s matkou odmietajú s ním rozprávať alebo ho striktne odmietajú. Jediný záujem prejavujú k stretávaniu s V., z ktorého aj keď boli niekedy dohodnutí, napokon po zásahu matky opakovane zišlo. V súčasnosti otec nemá možnosť vidieť dcéru vôbec, naposledy sa s ňou stretol koncom januára v škôlke. Na druhý deň po ich stretnutí však matka dcéru do škôlky už prestala dávať, čo berie ako jasný úmysel jeho stretávanie s dcérou obmedziť, ba priam vylúčiť. Dcéra je malá, je vo veku, kedy si dieťa ešte len utvára vlastný vnútorný svet, spomienky, väzby k rodičom a ostatým ľuďom. Videl to jasne v situácii, keď jej napríklad v zime pri stretnutí rozprával, že pôjdu spolu lyžovať, pričom uviedla, že ona lyžovať ešte nevie. Minulý rok s V. trávil cez zimu takmer každé popoludnie, pravidelne ju brával zo škôlky a chodili sa učiť lyžovať, čo napokon aj veľmi dobre zvládla. Napriek tomu si na to nepamätá, ani na iné spoločné situácie, zážitky a väzby zo spoločného rodinného života, jej pamäťová stopa k osobám, s ktorými nie je v častejšom kontakte je ešte stále vzhľadom na jej vek veľmi krehká. Tým, že matka s ňou odišla, sa jeho kontakt s dcérou podstatne zredukoval a v súčasnosti už úplne obmedzil. Je pritom evidentné, že dcéra je vo veku, kedy dlhšie odlúčenie môže spôsobiť nemalé problémy pri prípadnom novom nadväzovaní stratených väzieb, ku ktorým môže v dôsledku nestretávania sa dôjsť. Otec má záujem podieľať sa na výchove svojej dcéry, byť s ňou v pravidelnom kontakte, ktorý mu je momentálne upieraný. Napriek tomu, že veril, že sa režim stretávania, aj za súčasného pôsobenia súdu v konaní o rozvod manželstva, podarí nastaviť a bude tak výsledkom dohody rodičov, v súčasnosti je situácia diametrálne odlišná a nemá s dcérou žiadny kontakt. Za dôležité považuje aj to, že dcéra nemá možnosť stretávania sa za súčasnej situácie ani so svojimi bratmi. Keď sa stretnú náhodou na ihrisku alebo na ulici, podľa informácií synov, matka dcéru okamžite berie preč a nedovolí im spolu sa zhovárať. Vzhľadom na uvedená má otec za to, že v jeho prípade je splnená podmienka dôvodnej potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania, a že v danom prípade je aj reálny predpoklad, že môže byť ohrozené jeho právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť o maloletú dcéru, a že mu nie je umožnené udržiavať pravidelný, rovnocenný a rovnoprávny osobný styk s ňou. Napriek jeho úsiliu o stretnutie sa s dcérou, ju už dlhšie nevidel a veľmi mu chýba. Má za to, že ak dcéru nebude vídať a ani sa s ňou kontaktovať, môže to neskôr veľmi vážne a podľa neho aj natrvalo narušiť ich vzťah. Na základe uvedených skutočností žiada, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upraví styk otca s maloletou V. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý párný víkend v čase od piatku od 15.00 hod. do nedele do 17.00 hod. s tým, že otec si maloletú prevezme v mieste bydliska maloletého dieťaťa a na tom istom mieste ho matke riadne a včas odovzdá a každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od štvrtku od 15.00 hod. do piatku 08.00 hod. s tým, že otec si maloletú prevezme v mieste predškolského zariadenia maloletého dieťaťa a na tom istom mieste maloleté dieťa riadne a včas odovzdá. Žiadal, aby neodkladné opatrenie bolo nariadené do právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva a úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode.

2. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

3. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

4. V zmysle ustanovenia § 325 ods. 2 CSP, súd môže neodkladným opatrením upraviť aj výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, v takom prípade ide však o úpravu dočasnú, časovo obmedzenú.

5. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

6. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

7. Podľa § 330 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.
8. Podľa § 333 CSP, neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.
9. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že ide o procesný inštitút, ktorého účelom je bezodkladne upraviť pomery účastníkov, ak je to potrebné. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov.
10. Dokazovanie pred rozhodnutím súdu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní. Rozsah dokazovania je zúžený vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia. Súd zisťuje len tie najvýznamnejšie skutočnosti potrebné pre rozhodnutie. Dôkladné posúdenie všetkých okolností v konaní vo veci samej spočíva hlavne v šetrení pomerov na strane otca aj matky a v podrobnom skúmaní všetkých tvrdení účastníkov. Takéto dokazovanie svojim rozsahom presahuje rámec osvedčovania skutočností potrebných pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení. V tomto prípade by dokazovanie v potrebnom rozsahu bolo v rozpore s účelom neodkladného opatrenia.
11. Pri rozhodovaní o dôvodnosti neodkladného opatrenia súd nevyhnutne riešil otázku potreby bezodkladnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa. Vychádzal pritom z tvrdení otca (navrhovateľa). V konaní vo veci starostlivosti o maloleté dieťa je na prvom mieste najlepší záujem dieťaťa, a to je ochrana jeho zdravia, života a právo na zdravý vývoj. Súčasne súd poukazuje na skutočnosť, že dieťa má právo na oboch rodičov, pravidelný a osobný styk s oboma rodičmi, a taktiež obaja rodičia majú právo sa podieľať na výchove a starostlivosti o maloleté dieťa.
12. Súd sa oboznámil so zápisnicou zo súdneho pojednávania zo dňa 17.02.2021. Z výpovedí oboch rodičov je zrejmé, že ich vzťah je problematický a natoľko nepriateľský, že sa nedokážu nad svoje nezhody z minulosti povzniesť v záujme maloletých detí. Synovia, ktorí žijú s otcom, sú vo veku, kedy dokážu na základe prežitých skúseností posúdiť svoje správanie, a keď sa odmietajú stretávať s matkou, je namieste rešpektovať ich názor a snažiť sa zlepšiť vzťah s nimi do budúcnosti. Táto skutočnosť nemôže byť dôvodom na odmietanie stretávania dcéry s otcom ako forma robenia si naschvál. Rodičia spolu komunikujú minimálne a v nepriateľskej atmosfére. Nevyriešené spory a nezhody z minulosti sú prenášané na maloleté deti a zvlášť na maloletú V., ktorá vzhľadom na svoj vek, situáciu ešte nedokáže adekvátne posúdiť. Napriek tomu, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, obaja majú právo sa s deťmi stretávať, avšak mali by rešpektovať ich názor a snažiť sa vzťahy s deťmi zlepšiť. Maloletá V. by nemala strátiť kontakt s otcom len preto, že rodičia spolu nevychádzajú, nedokážu nájsť kompromis a nastaviť režim stretávania v jej najlepšom záujme, pretože práve ten je postavený nad záujmy rodičov. Vzhľadom na vzniknutú konfliktnú situáciu rodičov, a taktiež vek maloletého dieťaťa, je potrebné, aby malo dieťa pravidelný a osobný styk s oboma rodičmi, a teda má súd za to, že je odôvodnené dočasne upraviť pomery medzi rodičmi, najmä výkon rodičovských práv a povinností. Zároveň súd konštatuje, že vzhľadom na uvedené sa vzťah medzi rodičmi v blízkej budúcnosti pravdepodobne nezlepší, kým sa obaja nepokúsia riešiť svoje problémy primeraným spôsobom, ktorý nebude mať, nie len na maloletú V. ale aj na jej bratov, taký nepriaznivý vplyv. Treba poukázať aj na skutočnosť, že zamedzenie stretávania sa otca s maloletou V. má negatívny dopad aj na jej stretávanie sa s bratmi. Narušeným vzťahom rodičov je narušený aj súrodenecký vzťah medzi maloletými deťmi, ktoré takúto rodinnú situáciu nedokážu nijako ovplyvniť.
13. Zhodnotením všetkých skutočností súd dospel k záveru, že je potrebné dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi s prihliadnutím na najlepší záujem maloletého dieťaťa. Rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, sú v rozvodovom konaní, v ktorom bol vyhlásený rozsudok, avšak zatiaľ nie je právoplatný. Vyhláseným rozsudkom zo dňa XX.XX.XXXX boli okrem iného upravené práva a povinnosti rodičov k ich maloletým deťom. Maloletí synovia boli zverení do osobnej starostlivosti otca a maloletá V. do osobnej starostlivosti matky. V zmysle vyhláseného rozsudku je otec oprávnený stretávať sa s maloletou V. každý páry týždeň v kalendárnom roku od piatka od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod., kedy si ju prevezme v domácnosti matky, kde ju po skončení styku matke odovzdá. Zároveň bola rodičom uložená povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu. Nakoľko si obaja rodičia ponechali lehotu na podanie odvolania, je pravdepodobné, že sa konanie vo veci samej, o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode predĺži, čím sa bude predlžovať aj nepriaznivý stav, teda že

sa otec nebude s maloletou stretávať. Je nepochybné, že maloleté dieťa vo veku V. potrebuje na svoj zdravý vývoj a vývin tak otca ako aj matku.

14. Súd považoval podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia za opodstatnený, pretože mal za to, že vzťahy medzi rodičmi sú natoľko rozvrátené, že dohoda medzi nimi ohľadom maloletých detí nie je možná a konanie, v ktorom boli upravené práva a povinnosti rodičov k ich maloletým deťom, nie je právoplatne skončené. Preto má súd za to, že do právoplatného skončenia konania vedeného pod s. zn. 19P/67/2020 je potrebné dočasne upraviť styk otca s maloletou V., ktorý doposiaľ nebol upravený žiadnym právoplatným rozhodnutím a stretávanie prebiehalo len na základe dohody a dobrovoľnosti, čo však v súčasnosti, v čase nariadenia neodkladného opatrenia, nie je možné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Martin.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, uvedenie spisovej značky tohto konania, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.

Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.